

เรื่องน่าคิดจาก..."แม่เบี้ย"

นิติเทพ ดับบลรุก*

ภาพนิทรรศ์เรื่อง "แม่เบี้ย" เข้าฉายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔ ณ โรงพยาบาลทั่วประเทศ เรื่องนี้ เป็นภาพนิทรรศ์ไทยที่สร้างขึ้นจากนานาภิภาค ลือชื่อของ วาณิช จุรกิจอนันต์ นักเขียนซีไรท์ผู้มีผลงานเขียน ทรงคุณค่ามากมาย ตัวเอกของเรื่องคือ งูเห่าตัวใหญ่ที่มีอำนาจจารกรรมลึกซึ้ง มีพยาบาทแรงน่าเกรง ขามและเป็นที่เคารพนับถือของผู้คนกลุ่มนึง ส่วนผู้แสดงนำที่เป็นเจ้าบทบาททำให้เรื่องเข้มข้นคือ "เมฆลา"-นางเอก และ "ชนะชล"-พระเอก

ผู้เขียนจะไม่บรรยายเรื่องราวของภาพนิทรรศ์เรื่องนี้ เพราะถ้าท่านต้องการทราบถึงเนื้อเรื่องหรือ ความสนุกสนานตื่นเต้นก็ควรจะไปชมเองที่โรงพยาบาล จะได้รับสชาติอรรถรสมากกว่า เพราะใน ภาพนิทรรศ์จะให้บรรยายถึง แสง-สี-เสียงและสเปคเชียล เอฟเฟค ซึ่งเร้าใจดูเต็มดื่ม ถ้าการเขียน เล่าให้ฟัง ซึ่งผู้เขียนต้องยกย่องคณะทีมงานสร้างภาพนิทรรศ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง ที่สร้างฉากและการถ่าย ทำได้ดีมากแต่ละฉากให้อารมณ์สะเทือนใจ, หวั่นไหว กระซักความรู้สึกและตื่นเต้นในบทบาทของงูที่ ฉกฉวยรวดเร็วปานสายฟ้าแลบ เทคนิคการทำให้ห่วงคนกับงูทำได้สมจริงสมจังเหมือนเหตุการณ์ จริงเสียงงูเห่าແร้แม่เบี้ยดังสนั่นสั่นหัวใจ ทำให้สัมผัสกับอำนาจลึกซึ้งของอสูรพิษ การเลือยอย่างว่อง ไวและพุ่งเข้าฉกฉวยรวดเร็วrunแรงไม่ปราบ เพื่อหวังลังหารเหยื่อให้ดับดื่นทำได้ระทึกเร้าใจจนแทบ อกสั่นหัวใจ เช่นเดียวกับการเคลื่อนไหวของงูเห่าขนาดใหญ่ซึ่งก็ยังเล็กกว่าอนาคตอนด้าซึ่งเป็นภัยพันธุ์ ใหญ่ที่สุดในโลกในแบบที่ปอเมริกาได้

* บรรณาธิการห้องสมุด AUA

อารมณ์กบทามเพียงแค่นี้ก่อน เป็นการกล่าวนำพาให้ทราบภาพพจน์โดยรวมของ “แม่นเบี้ย” ซึ่งเป็นภาพนิทรรศกันเช่นๆ ผสมผสานความรักหวานของชายหญิงสาว (Romance) แต่คุณค่าหรือปรัชญาของภาพนิทรรศน์เรื่องนี้อยู่ที่ท่านผู้ชมจะพิจารณาว่าเป็นไปในลักษณะใด แต่ในส่วนตัวของผู้เขียน ที่นิยมภาพนิทรรศน์เรื่องนี้ให้อะไรฯ มากกว่าที่คิด ซึ่งนับว่า “คุณ” กับการไปดู เช่น บรรยายภาคไทยฯ ในบ้านทรงไทยโบราณที่ไม่ใช่ไฟฟ้าเลย, การทำอาหารในครัวไทยสมัยก่อน, ชีวิตครอบครัวของคนโบราณในระบบเจ้าขุนmuนหมาย, ความรักความผูกพันของพ่อ-ลูก และที่สำคัญหรือ Climax ในภาพนิทรรศน์เรื่องนี้มีการสอดแทรกบทบาทของโทรผู้พยากรณ์ ความเป็นความตายของดวงชาติพระเอกไว้อีกด้วยซึ่งเป็นสุดสำคัญอันไม่ควรมองข้าม

ในฉากหนึ่งตอนกลางของเรื่อง ชนชล-พระเอก กำลังเดินเรือยเปื้อยในตลาดกลางเมืองสุพรรณบุรี ตรงชอกตึกแควแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นย่านการค้าของพ่อค้าที่เชื่อดูสุดๆ ให้ลูกค้าได้มีเงื่อนไขและที่กำลังเดินดูอะไรเพลินๆ ออยู่นั่น ภูท่าตัวหนึ่งเลือยกมาจากลังไม้ข้างทางเดิน เลือยตัดหน้าพระเอกไปอย่างรวดเร็วจนเจ้าตัวตกใจหน้าชีดตัวสั่น พองพันไปแล้วก็หายใจก้มือขึ้นปาดเหือกที่หน้าหากแล้วเดินต่อไป ทันใดนั้น...

ชายชาวราชานิยมประภูมิท้องถิ่นที่นี่น้ำเสียง “ปู่” ชายราษฎรชาวนาที่นี่ตារิการหรืออาชญากรรมสิ่งใดๆ ก็ตามที่ไม่พูดอะไร จนกระทั่งเด็กหญิงที่มาด้วยพูดขึ้นว่า “ปู่จะดูดวงชะตาให้คุณ”

พระเอกส่ายหน้าไม่สนใจอย่างรำคาญพลงเดินไป แต่ชายราษฎรบันเดินตามแล้วพูดเป็นภาษาจีนอักษรไทยซึ่งหลานสาวเปล่งความให้ฟังว่า

“ปู่เห็นคุณกับภูท่าอยู่...เห็นคุณกับผู้หญิง...ปู่เห็นคุณอยู่ในสายน้ำ!!...”

ชนชล-พระเอกถึงกับสะดุกหน้าอุดมด้วยสี เมื่อ宦อุดุราชานิยมพูดอย่างแรงใจดำเนินการทักถูกต้องตรงไปไม่มีผิดพลาดเลย เพราะชีวิตของเขานอนนี้กับผูกพันวุ่นวายอยู่กับหญิงสาวพราวน่าและภูท่าลึกลับ

พอได้สติฉุกคิดก็เห็นว่าไรสาระ จึงหยิบเศษเงินยืนให้เด็กหญิง เป็นการชี้รำคาญแล้วทำท่าจะเดินจากไปแต่ลับพลัน宦อุดุราชาก็พูดเป็นภาษาจีนอีก ซึ่งเด็กหญิงวิ่งเข้ามาสกัดหน้าพระเอกแล้วเปล่งความให้ฟังว่า

“คุณกำลังจะมีเคราะห์ร้ายหนัก...ปู่เห็นความตายรอบตัวคุณ...ชะตาของคุณถึงมาต้วยแล้ว...ความตายวนเวียนอยู่ทั่วตัวคุณ...คุณจะต้องตายกันแน่ในน้ำ...”

พอขาดคำ...ชนชล-พระเอกถึงตกตะลึงอ้าปากค้าง เนื่องจากพลางรีบวิ่งหนีไปกันที!!

จากชิ้นแส้น宦อุดุราชกับพระเอกของเรามาดเท่านี้ แต่เรื่องยังไม่จบ เพราะการพยากรณ์ของโทรชาวนิยมท่านนี้เป็นจริงตามคำทำนายทุกประการ...

ในคืนวันเกิดเหตุ ชนชั้นกลางลับนาทามีชาติบ้านทรงไทยที่สูพรรณ แต่ไม่พบเดือดพับแต่คนเฝ้าบ้านซึ่งเป็นชายชาวผู้สูงอายุเป็นคนใช้กำกับ จึงได้เล่าเรื่องราวดีกลับของญาติเจ้าพ่อที่ทุกคนในบ้านเรียกว่า “คุณ” แสดงว่าญาตินี้มีความสำคัญไม่น้อยเลย พ่อได้ทราบเรื่องก็เข้าอ่อนถึงกับทรุดลงอย่างหนดอาลัยตายอย่าง และขอตัวกลับกรุงเทพคืนนั้นเลยโดยทางเรือ

ขณะที่นั่งเรือกลับอยู่นั้น ภูมิใจเจ้าพ่อ ก็แผลงฤทธิ์ด้วยความอาฆาตพยาบาทพุ่งเข้าชนเรือจนคว่ำ คนในเรือตกน้ำ ภูมิใจเข้าหาพระเอกอย่างรวดเร็วรุนแรงและรัดจนแน่นตึงลงไปในน้ำลึก...พระเอกพยาบาล ต่อสู้อย่างสุดชีวิต ก็มิอาจพ้นจากการรัดอันหนักแน่นแข็งแรงของภูมิใจได้ พยาบาลดันตนรันปิดป้องอย่างไร ก็ไร้ผล...ในที่สุดนาทีมรณานี้ก็มาถึง...ภูมิใจพ้ออ้าปากกาเงี้ยวแหลมคมนำพรัตน์พิงพุ่งเข้าฉกกดที่ลำคอ อย่างแรงกล้า เลือดทุบหลักแดงจางเด็นท่อน้ำ...ชันชาล-พระเอก ผู้ไม่เชื่อคำทำนายของชินแสหเหลือง ก็ชัดใจตายในสายน้ำ เป็นไปตามคำพยากรณ์ทุกประการ...

ปริศนาข้อคิดของเรื่องโทรธรรมชาติในภาพนยนตร์เรื่องนี้ก็คือ “รู้ได้อย่างไรว่าพระเอกจะต้องตายกันยุ่นน้ำ?” เรื่องนี้นำสันใจไม่น้อยเลยซึ่งบรรดาโทรและหมวดดุทั้งหลาย น่าจะใส่ใจไว้เป็นความรู้ประดับสติปัญญา ก็จะดีเมื่อกันเพราในวิชาโทรศาสตร์นั้น มีวิชาพยากรณ์มากมาย หลายรูปแบบหลายแขนง ในเรื่องนี้วิชาโหงเฮ้งก็เป็นโทรศาสตร์สาขานึงซึ่งทำนายได้แม่นยำถูกต้องไม่แพ้วิชาอื่น ๆ เพราะในวิชาโหงเฮ้งจะใช้การมองดูและการลังเกตพิจารณาอย่างพินิจพิเคราะห์ ในรูปร่างหน้าตาลักษณะของผู้คนที่เรียกว่า “วิชานรลักษณ์ศาสตร์” แต่ในกรณีของเรื่องแม่เบี้ยนนี้ ชินแสหมอดูต้องเป็นโทร ระดับปรมภารย์ผู้รับรู้วิชาโหงเฮ้งอย่างลึกซึ้ง แตกฉานที่เดียว จะเห็นได้ว่าทำนายมีนัยสำคัญหรืออาจจะบอดสนิทก็ส่องข้าง เพราะหลับหนูหลับตาอยู่ตลอดเวลาแต่เหตุใดสามารถทำนายทายทักได้แม่นยำนัก?

พิจารณาตามรูปการณ์แล้วพอจะสันนิษฐาน ตามหลักวิชาโทรศัตตร์ได้ว่า ชิ้นแสบทองดูทำนี้คงจะมี “ญาณพิเศษ” หรือ “Sixth Sense” (ประสพที่หก) ประกอบกับความชำนาญรอบรู้ทางใหม่เช่นอย่างแต่ก่อนแล้ว จึงสามารถพยากรณ์ได้อย่างแม่นยำโดยที่ไม่ต้องเห็นเจ้าของตา เพียงได้ยินเสียงหรือได้กลิ่นไวด้วยหรือสัมผัสกับบุคลิกลักษณะของเจ้าของตา ถ้าสามารถทำนายออกค่าพยากรณ์ได้อย่างแม่นยำกว่าที่ อีกทั้งยังรู้สึกเอียดด้วยว่าเจ้าของตาถึงขาดแล้ว โดยมีสัญญาณนี้เป็นทุกมรณะ เนื่องด้วยรู้สึกเอียดเหมือนตาเห็นเช่นนั้นเป็นเรื่องน่าประหลาดใจที่สุด

ให้ราจาย์ทางวิชาทางเข็งหรือนรลักษณ์ศาสตร์ ก็คงจะซึมซาบดีว่าวิชานี้ลึกซึ้งเพียงใดแต่การที่чинแสหนດดูผู้นี้ สามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องทั้งๆ ที่ตามอดมมองไม่เห็นเลยแต่กลับทำนายแม่นยำประดุจตาเห็นนี้แหละ เป็นเรื่องที่นักจารย์อันแฟงเร้นอยู่ในวิชาโบราณศาสตร์ ซึ่งเราจะต้องสนใจศึกษาด้วยความกระหาย ครรรร์ต่อไปไม่มีวันจบสิ้น